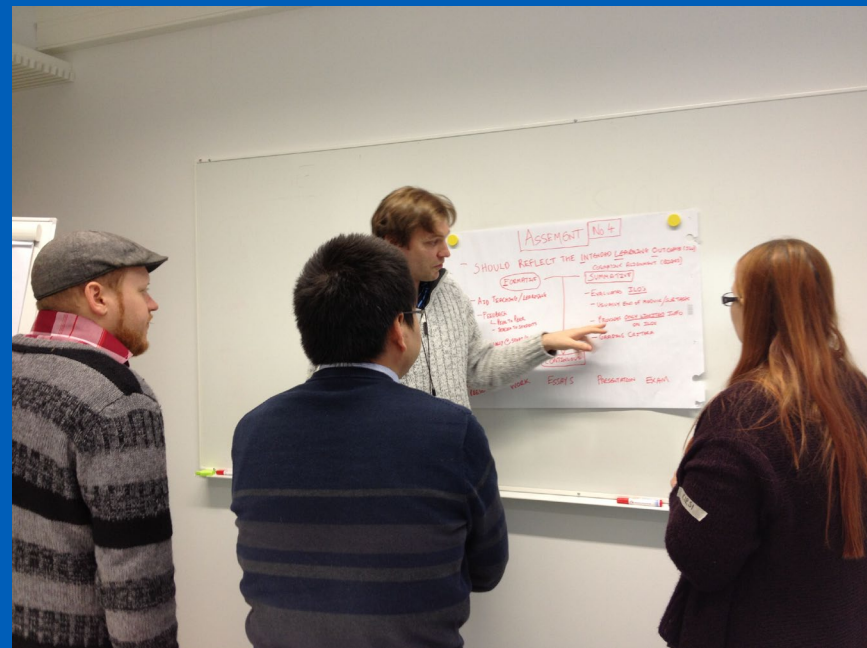

Oppiminen ja opetus yliopistossa (5 op)

Maire Syrjäkari ja Miia Forsten
19.9.2019

Aikataulu

9.00 – 11.15	Alkutoimet, lokit ja odotukset/oivallukset Oppimiskeskeinen kulttuuri
11.15 – 12.15	<i>Lounas</i>
12.15 – 15.15	Oman alan oppimisen ja opetuksen tutkimus Asiantuntijuus: Miten opettaja voi tukea opiskelijoiden kehittymistä asiantuntijoiksi?
15.15 -	Seuraavaksi kerraksi, palaute ja loppukeskustelu

Oppiminen ja opetus yliopistossa –kurssin aikataulut

LP 1: 10.9.

Yliopisto-
pedagogiikka ja
oppimisen teorit

Oman alan
oppimisen
tutkimus

LP 2: 19.9.

Käyttöteoria,
opettaminen ja
oppiminen eri
aloilla

LP 3: 10.10.

Opetuksen laatu

LP 4: 5.11.

Reflektio,
asiantuntijuus ja
kehittyminen

Tehtävätyyppi	DL		
Ennakkotehtävä (kirjoittaminen, lukeminen ja esittely)	9.9.2019		
Lokikirjoitukset	Loki (LP1:sestä), DL 17.9.2019	Loki (LP2:sesta), DL 26.9.2019	Loki (LP3:sesta), DL 17.10.2019
Lukutehtävät	Lukutehtävä ennen LP2, (3 kpl), DL 18.9.2019	Lukutehtävä ennen LP3, (1-...), DL 9.10.2019	Lukutehtävä(t) ennen LP4, DL 4.11.2019
Esseen kirjoittaminen	Versio 1.0, DL 23.9.2019	Versio 2.0, DL 25.10.2019	Versio 3.0, DL 29.11.2019
Palautteen antaminen vertaisen esseestä	Vertaispalaute versio 1.0:sta, DL 9.10.2019		

Lokeista koottua

Mietityttämään jäi ...

”..huoli siitä, osaanko antautua osallistujan rooliin riittävällä tavalla..”

”Vähän ehkä mietityttää oman ajan riittävyys..”

...miten ryhmäläisten teoreettista ymmärrystä ja käytännön osaamista hyödynnetään kurssilla. Olisi hienoa päästä seuraamaan muiden opetusta ja jakaa parhaita käytäntöjä”

Ryhmä ja toisilta oppiminen

Ryhmässä on paljon erilaisia opettajapolkua kulkevia ja tähän asti kulkeneita, joten oli mielenkiintoista kuulla ja kuunnella muiden tapoja hahmottaa omaa opettajuutta ja opettajan arkea.

Oli mukava nähdä miten ryhmä lämpeni ensimmäisen lähipäivän aikana: alun varsin varovaisesta tapailusta päästiin jo varsin avoimiin keskusteluihin.

On kiinnostavaa nähdä, millaiseksi ryhmädynamiikka kurssilla muodostuu. Jo ensimmäisenä päivänä oli havaittavissa tietynlaista roolijakoa

Käydyt keskustelut olivat tästä huolimatta erittäin kiinnostavia, ja niissä kosketeltiin monia olennaisiin kysymyksiä oppimisesta, opettamisesta ja opettajan rooleista.

...olipa mukavaa olla välillä osallistujana koulutuksessa

Oppimisteoriat

Pidin erityisesti oppimisteorioista. Olen opettanut niin paljon käytännössä, että oli tosi kivaa vaihteeksi puhua myös teoriasta!

Muuten termistö on aika vaikeaselkoista, ja tuon tekstin lukeminen vaati aikaa että sen ymmärsi

Opetusmenetelmät

Koen ryhmätyötilanteisiin liittyvän tyhjäkäynnin ja sosiaalisen tilanteen muotoutumisprosessiin pitkän päälle uuvuttavaksi..... Loppupuolella pidetyn luennon seuraaminen sitä vastoin tuntui ihan virkistävältä.

Pidin paljon yhteisistä keskusteluista ja keskusteleavasta otteesta

Iltapäivän iteroiva keskustelu oppimisen merkityksistä oli oikein inspiroiva. Kolme kierrosta keskustelua kuitenkin väsytti minut - onneksi tulokset olivat tosi kiinnostavia ja antoivat peilin omalle pohdinnoille.

Kalvoesitys, jossa käytiin läpi oppimisteoriat: behavioristinen, kognitiivinen ja konstruktivinen. Oli itse asiassa erittäin hyvä, että oli lukenut etukäteen sen opuksen tekstit vastaavasta aiheesta.

Lumipallo

Lumipallomenetelmä oli kiinnostava

Lumipallotyö oli esimerkki työskentelytavasta, jota en halua kenellekään toteuttaa

Tehtävä oli mielenkiintoinen vuorovaikutuskoe, jossa kurssilaisten oli huomioitava muiden mielipiteitä ja osattava jäsenellä omia ajatuksiaan...harjoitus palautti mieleen, kuinka tehokas tapa se ajatusten keräämiseen.. myös hiljaisemmat joutuvat tai pääsevät tuottamaan materiaalia..

Opetusfilosofian sanoittaminen

”...termistö on aika vaikeaselkoista, ja tuon tekstin lukeminen vaati aikaa että sen ymmärsi”

”...jatkossa haluaisin omassa työskentelyssäni tunnistaa tietoisemmin eri oppimiskäsityksiin perustuvia opetustapoja ..”

”Koen, että oman lähestymistavan rakentaminen ja sanallistaminen vaatii nimenomaan sitä, että pystyy tekemään valintoja ja määrittelemään mitä mieltä itse on sen sijaan, että esittelee minkälaisia erilaisia näkökulmia on mahdollista ottaa.”

”Oma lähestymistapa ei siis ole paitsi oman oppimisen julkiteoriani kuvaamista, vaan myös sen hahmottamista, kuka minä olen opettajana ja miten se näkyy omassa opetuksessani.”

Jotakin muuta

”Haluaisin jatkossa paneutua Aallon pedagogiikkaan ja game changer -koulutukseen. Olisi mahtavaa kuulla kurssin vetäjien näkemyksiä siitä, mihin suuntaan Aallon opetusta ollaan kehittämässä ja millaiset teoreettiset kehityssuunnat vaikuttavat lupaavimmilta/kiinnostavimmilta alan tutkimuksessa.”

”Allekirjoitan ajatuksen opiskelijoista akateemisen yhteisömme jäsenenä - nuorempia kollegoina, joille on alusta lähtien syytä antaa tilaa rakentaa omaa ääntään ja koetella ajatuksiaan”

”...omalla äidinkielellään voi olla helpompi keskustella kokemuksista ja asioista, joille ei välttämättä ole jaettuja käsitteitä..”

”...ensimmäinen pedakoulutus, jonka jälkeen minulla oli ”takki tyhjä”: koulutus vei enemmän energiaa kuin sitä antoi .. aihepiiri on monimutkainen minulle raskas ja niin paljon tekemistä.”

Ryhmätyö: Mitä on oppimiskeskeinen kulttuuri ja miten sitä voi tukea ja edistää?

Oppimiskeskeinen kulttuuri?

Pohtikaa, keskustelkaa ja kuvatkaa/kirjoittakaa fläpille näkemyksenne:

Ryhmä 1: Opettaja näkökulma

- Mitä on oppimiskeskeinen kulttuuri?
- Miten ja millaiset opetusteot tukevat ja kehittävät oppimiskeskeistä kulttuuria?

Ryhmä 2: Ohjelmajohtaja näkökulma

- Mitä on oppimiskeskeinen kulttuuri?
- Miten ohjelmajohtaja tai pääainevastaava omalla toiminnallaan tukee ja kehittää oppimiskeskeistä kulttuuria?

Oppimiskeskeinen kulttuuri?

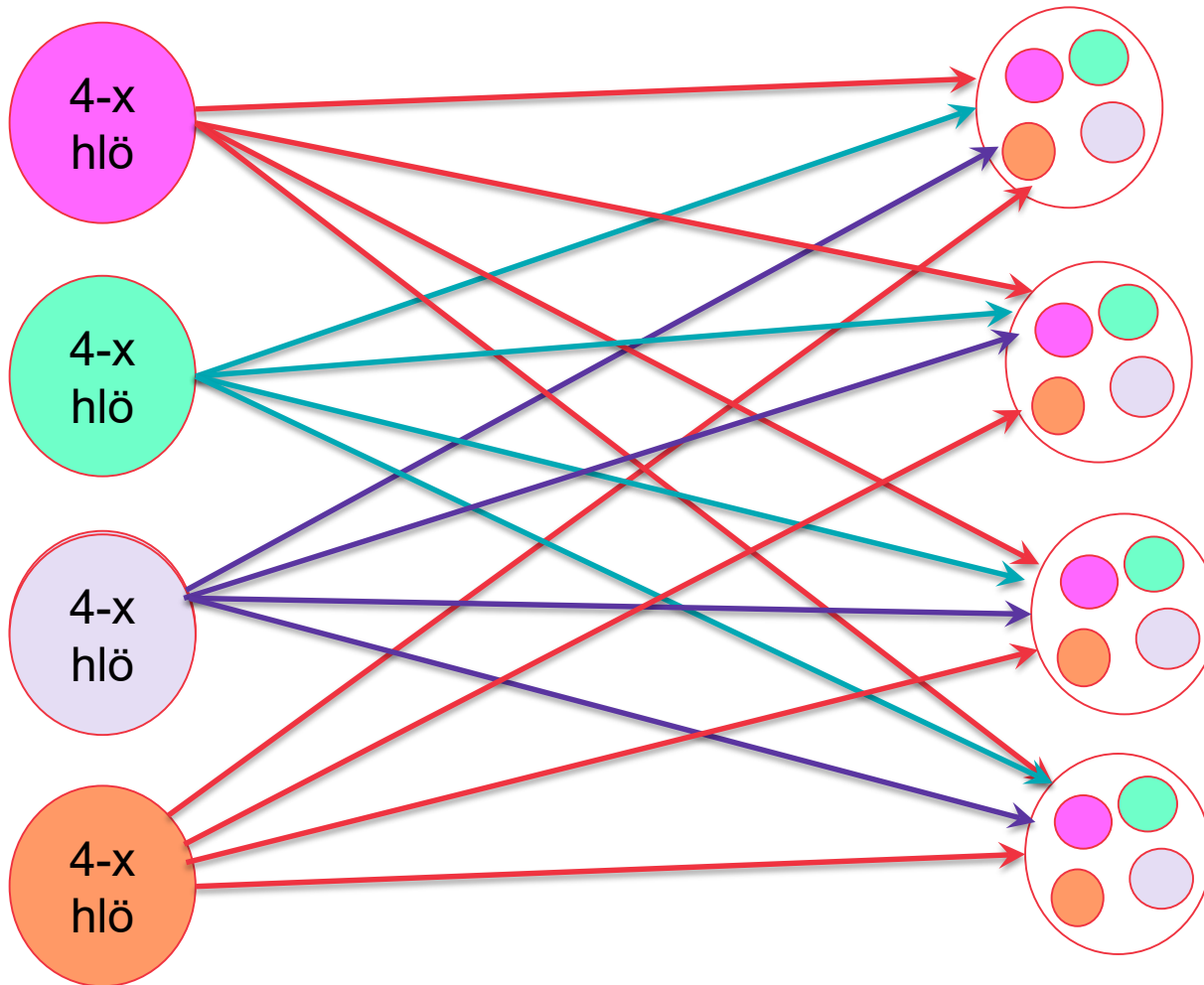
Ryhmä 3: Opiskelijanäkökulma

- Mitä on oppimiskeskeinen kulttuuri?
- Miten opiskelija tai opiskelijan rooli vaikuttaa oppimiskeskeiseen kulttuuriin?

Ryhmä 4: Yliopisto/laitos

- Mitä on oppimiskeskeinen kulttuuri?
 - Miten yliopisto ja/tai laitos voi tukea ja edistää oppimiskeskeistä kulttuuria?
-

Näyttelykävely käytännössä

Menetelmä: näyttelykävely jatkuu

Osa 2: Näyttelyn toteuttaminen

- Jakaudutaan uusiin ryhmiin
- Aloitetaan posterikierrros uusissa ryhmissä
- Jokaisen ryhmän jäsen esittelee oman ryhmänsä posterin (10 min/posteri)
- Muut kommentoivat ja voivat lisätä uusia asioita posteriin.
- Lopuksi yhteenveto koko ryhmä yhdessä.

Miksi näyttelykävely?

Sitouttaa opiskelijoita, koska kaikki joutuvat osallistumaan ryhmän tuotoksen tekemiseen ja esittelyyn.

Opiskelijan on opittava kokonaisuus – ei vain oma osa ryhmätyöstä.

Opiskelijat oppivat lisää myös itse näyttelykierroksen aikana ja voivat täydentää tuotostaan.

Opettajalle haaste (?) ettei voi seurata kaikkia keskusteluita ja on oltava tarkkana ryhmien jakamisessa.

Oppimiskeskeisyys

Mitä oppimiskeskeisyys on?

Opettajan toiminnalle asetettavat tavoitteet muuttuvat oleellisesti kun lähdetään siitä, että opettajan tärkein taito on luoda toimivia oppimisympäristöjä, joiden kautta oppija saa mahdollisuuden kehittää omia valmiuksiaan oppia oppimaan (Rauste-von Wright 1997, 30).

- Opetuksen suunnittelussa huomioidaan opiskelijoiden aikaisemmat tiedot ja tarpeet.
- Tavoitteena on edistää oppimista hyödyntäen opiskelijaa aktiivisia opetusmenetelmiä.
- Opettaja ohjaa opiskelijoita omatoimiseen tiedonrakentamiseen ja pohtimiseen.

Oppimiskeskeisyys...

- Oppimisen arvioinnissa keskeistä ymmärtäminen ja syvälinen oppiminen (linjassa osaamistavoitteisiin)
- Opettajan ja oppijan roolit (vrt. opettaja valmentajana, aktiivinen oppija), opettaja uskoo, kannustaa ja motivoi.
- Vuorovaikutus edistää oppimista
- Oppimisilmapiiri on avoin, luottamuksellinen ja turvallinen

(Postareff & Lindblom-Ylänne 2008,; Postareff ym. 2009)

”Olosuhteet on luotava sellaisiksi, että opiskelija haluaa tehdä töitä oppiakseen sen mitä on tarkoitus, ja tarjolla on oltava tukea sopivien menetelmien valitsemiseksi.” (2A2)

”.. Voi vain luoda tilanteen, verkon, kehikon, jossa oppiminen mahdollistuu.” (1B1)

Oppimiskeskeisyys Aallon opettajien näkemänä

”Opetuksen suunnittelun aloittaminen tarkasti määritetyistä oppimistavoitteista on mielestäni keskeistä. Niiden (ja resurssien) pohjalta voidaan valita opetusmenetelmät ja tavat mitata / antaa palautetta oppimisesta. Eli linjakkuudesta voisi puhua.” (1B1)

”Olen vahvasti sitä mieltä, että oppiminen tapahtuu opiskelijan omien korvien välissä, mistä seuraa, että opiskelijan tekemä työ on ratkaisevassa roolissa – näen itseni enemmänkin valmentajan tapaisena opettajana. Tehtäväni on selventää vaikeita asioita sekä opastaa oikeaan suuntaan ja oikeiden menetelmien käyttöön ongelmien ratkomisessa. Oppimiskeskeisyys siis tarkoittaa minulle sitä, että opiskelijan tekeminen on keskiössä.” (2A2)

Oman alan oppimisen ja opetuksen tutkimus

Oman lukemansa artikkelin esittely toisille 15 min/teema

Jakaannutaan kolmen henkilön ryhmiin

Kukin esittelee lukemansa artikkelin ja yhteinen keskustelu 10 min

- Goals / research questions of the paper
- Motivation for the work. What is the problem addressed?
- What data is collected and how it is analysed, if there is an empirical part in the work?
- Are there any learning theories / models in the background?
- What are the central results and conclusions?
- How can the results be applied in teaching practice?

**Millaisia ajatuksia, oivalluksia
kysymyksiä artikkeleista nousi esiin?**

**Asiantuntijuus: Miten opettaja
voi tukea opiskelijoiden
kehittymistä asiantuntijoiksi?**

Miksi asiantuntijuuden tarkastelu on tärkeää?

Yliopiston tavoitteena on tuottaa uutta tutkimustietoa ja kouluttaa asiantuntijoita

- Koulutusohjelman tavoitteet kohtaavat työelämän ja opiskelijoiden odotukset
- Yliopistolla on proaktiivinen rooli alan kehittämisessä

Opettajan asiantuntijuus: miten koulutuksen avulla voidaan tukea opiskelijoiden kasvamista asiantuntijoiksi?

- Sisällön asiantuntijuuden lisäksi opettaja tarvitsee myös pedagogista asiantuntijuutta

Ronald Barnett (2004) has presented the idea of “learning for the unknown future”.

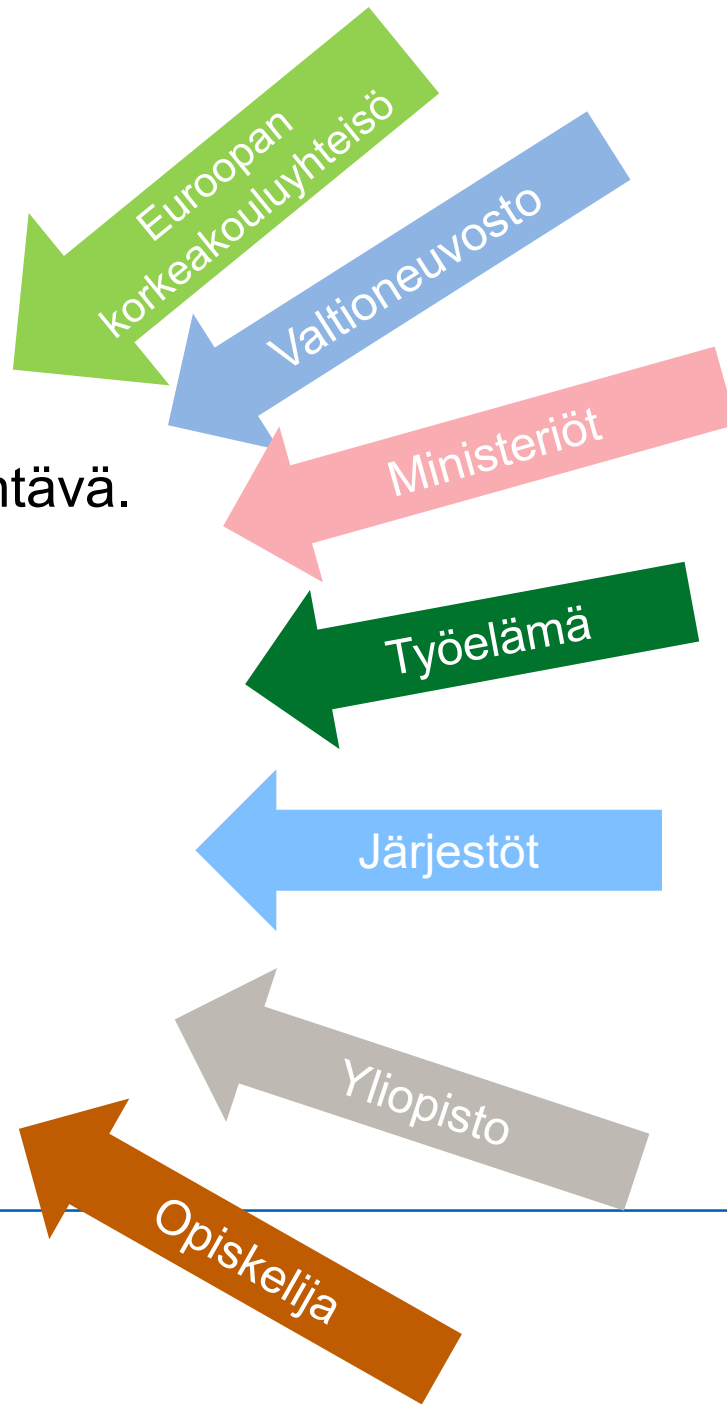
- Developing teaching and learning is not only doing better and more efficiently the things done before.
 - Instead, it is useful to consider how to be a university teacher in the different universities of today (Barnett, 2004; Hirsto & Löytönen, 2011).
-

Haasteita riittää

Yliopistolla on vaativin mahdollinen opetuksen, ohjauksen ja kasvatuksen tehtävä.

... Yliopiston on pystyttävä parempaan opetus- ja oppimistulokseen kuin parhainkaan koulu pystyisi.

(Karjalainen 2003)

Toiveita, odotuksia ja vaatimuksia

Tutkintojen kansallinen viitekehys NQF

Taso 6

AMK tutkinnot
Alemmat korkeakoulututkinnot
Korkeakoulutettujen erityispätevyudet
Muutama erikoisammattitutkinto

- Hallitsee **oman alansa tiedot**, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden **kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen**.
- Kyky **soveltaa** ja kyky **luoviin ratkaisuihin**.
- Kykenee työskentelemään **itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä**.
- Kykenee **päätöksentekoon** ennakoimattomissa toimintaympäristöissä.
- Perusedellytykset toimia alan itsenäisenä **yrittäjänä**.
- Kykenee vastaamaan **oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen** lisäksi **yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä**.
- Valmius **jatkuvaan oppimiseen**.
- Osaa **viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti** sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle.
- Kykenee itsenäiseen **kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä**.

Tutkintojen kansallinen viitekehys NQF

Taso 7

- Hallitsee oman alansa **erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot**, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana.
- Tarkastelee uutta tietoa **kriittisesti**.
- Kykenee ratkaisemaan **vaativia ongelmia tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa**.
- Kykenee työskentelemään **itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä tai yrittäjänä**.
- Kykenee **johtamaan asioita ja/tai ihmisiä**. Kykenee arvioimaan yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa.
- Kykenee **kartuttamaan oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaamaan muiden kehityksestä**.
- Valmius **jatkuvaan oppimiseen**.
- Osaa **viestiä riittävästi suullisesti ja kirjallisesti** sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle.
- Kykenee itsenäiseen **kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella ja vähintään yhdellä vieraalla kielellä**.

YAMK tutkinnot
Ylemmät
korkeakoulututkinnot
Korkeakoulutettujen
erityispätevyudet

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2009:24: Tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys. Tiivistänyt Virve Pekkarinen)

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tavoitteet *

Ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on:

1. pääaineen tai siihen rinnastettavan **kokonaisuuden hyvä tuntemus** ja sivuaineiden perusteiden tuntemus taikka koulutusohjelmaan kuuluvien syventävien opintojen hyvä tuntemus;
2. valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten **menetelmien soveltamiseen** tai **edellytykset itsenäiseen ja vaativaan** taiteelliseen työhön;
3. valmiudet toimia työelämässä oman alansa vaativissa **asiantuntija- ja kehitystehtävissä** ja kansainvälisessä yhteistyössä;
4. valmiudet tieteelliseen tai taiteelliseen **jatkokoulutukseen** ja elinikäiseen oppimiseen;
5. hyvä **viestintä- ja kielitaito** oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

Koulutus perustuu tutkimukseen tai taiteelliseen toimintaan sekä alan ammatillisiin käytäntöihin.

* Valtioneuvoston asetus 1039/2013 yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, 12 §

Työelämäosaamisen kehittämisprosessi

(muokattu: Luukkainen, P., 2010)

ASiantuntijuuden kehittyminen

OSAAMISEN PERUSTA

Tieteellinen perustieto

Sivuaineiden ja muiden
tutkintoon kuuluneiden
opintojen tuki

Tieteellisen ajattelun
taidot

TYÖELÄMÄÄN
SIIRTYMINEN

OSAAMISEN KEHITTYMINEN TYÖELÄMÄSSÄ

Oma
aktiivisuus ja
työpaikan tuki

Kollegojen
tuella
oppimaan

Monipuoliset
työtehtävät

Täydennys-
koulutus

Oman alan
kehityksen
seuraaminen

KOKONAISUUKSIEN HAHOITTUMINEN
1-3 VUOTTA

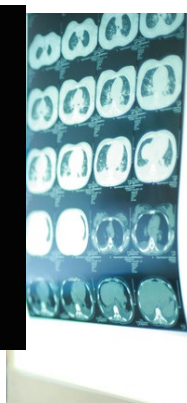
JATKUVA
KEHITTYMINEN

Opetus ja asiantuntijaksi kehittäminen 30 min ryhmätyö ja 5 min purku/ryhmä

Opetus ja asiantuntijaksi kehittäminen

1. Anna ”firmallesi” nimi.
2. Olet rekrytoimassa firmaasi alan asiantuntijaa.
3. Millaisia ovat oman alasi asiantuntijuusvalmiudet? Millaista osaajaa etsit? Mitkä osaamisalueet ovat tärkeitä? Muista, että olet rekrytoimassa tulevaisuuden asiantuntijaa. Hyödynnä ennakkolukumateriaalia.
4. Listaa (2-3) keskeistä osaamisaluetta. Ryhmä esittelee firmansa ja kertoo millaista osaajaa ollaan etsimässä.

Seuraavaksi
kerraksi
10.10.2019

Tehtävät seuraavaksi kerraksi 10.10.2019

1. Lokikirjoitus 2 DL 26.9.2019

2. Essee versio 1.0 DL 23.9.2019

3. Valmistaudu antamaan kirjallista ja suullista palautetta toiselle ryhmän jäsenelle esseestä DL 9.10.2019.

Tutustu rakentavan palutteen antamiseen (dokumentti löytyy MyCourses –työtilasta 2. lähipäivän alta).

4. Lukutehtävä

a. Lue Yliopisto-opettajan käsikirjasta Parpala, Löfström ja Kaivola: Laatu ja laadunvarmistus yliopistokoulutuksessa, sivut 394-408.

b. Silmäile oman koulusi Laatu-käsikirjaa

Essee palauteryhmät

Group 1

Riikka Puurunen

Maria Calvert

Jari Ylitalo

Ryhmä 3

Tuomas Siitonen

Ilkka Laakso

Joonas Jaaranen

Ryhmä 4

Kristo Vesikansa

Heini Elomaa

Anna Mikola

Ryhmä 5

Sanna Tiilikainen

Raine Viitala

Kari Jalonen

Ryhmä 2

Iris Andersson

Matti Vaaja

Seppo Sipilä

Ryhmä 6

Pekka Peljo

Hanna Timonen

Kuvaa tunnelmasi lähipäivästä

- Olen innostunut ja ...
 - Minua huolettaa...
 - Oletan, että tarvitsen, haluaisin...
-

